

19/10/1979

TROSSOS

La reproducció, a la secció «Avui recomana» del diari, de la portada de la revista «Troços» amb el nom o títol ben destacat i amb aquesta grafia, pot haver desorientat o desconcertat algun dels nostres lectors. La revista «Troços», de caràcter avantgardista, fou publicada durant els anys 1916 i 1917 pel singular poeta i periodista Josep M Junoy, i ara n'acaba d'aparèixer una edició facsimil que, per tant, reproduceix fidelment totes les particularitats gràfiques —ortogràfiques i tipogràfiques— dels exemplars originals. Això explica i justifica totes les errades de diversa mena que aquests originals puguin contenir, encara que siguin tan sobresortints com el títol, «Troços», amb una falta d'ortografia que, certament, d'aleshores ençà, no han estat pas els únics a cometre.

El Diccionari ortogràfic de Pompeu Fabra, que podia resoldre els dubtes ortogràfics de tots els casos no reduïbles a norma, fou publicat justament en 1917. És comprensible, per tant, l'errada amb què va aparèixer el títol d'aquesta revista, ja que en la majoria dels casos, la recta escriptura de la ç i de la s (o del grup ss no es pot resoldre sinó amb la coneixença concreta del mot —o amb la consulta al diccionari. El cas és, però, que les vacil·lacions en la grafia de tros i els altres mots de la seva família han perdurat, fins avui, i per això hem dit que la reproducció del títol de la revista de Junoy podria haver desorientat o desconcertat algú i hem cregut que esqueia de dedicar-li un comentari. En textos impresos recentment —ja no parlem d'originals sense revisar!— trobem encara grafies errònies com «troç», «troços», «destroçar», etc., que el facsimil de què és cas podria abonar. Es tracta, per tant, només de recordar que tros s'escriu amb s la qual es dobla —per tal com esdevé intervocàlica— en tots els derivats i composts: trossos, trosset, destrossa, destrossar, trossejar i trossejament. Mots com trossa, trossell i trossa, que no pertanyen a la mateixa família etimològica, presenten, però, la mateixa solució ortogràfica.